T093 ATĐ 5 (23) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q120-Nghiệp Uẩn-Luận về Hại Sinh

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 367

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA QUYEÅN 120

LUAÄN VEÀ HAÏI SINH (Phaàn 3)

Hoûi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, laø chæ coù ñöôïc töø Sôû xöù-Naêng xöù cuûa höõu tình, hay laø cuõng coù ñöôïc töø phi sôû-naêng xöù? Neáu chæ coù ñöôïc töø sôû xöù-naêng xöù, thì luaät nghi naøy phaûi coù taêng giaûm, ñoù laø töø phi sôû-naêng xöù, sinh ra sôû xöù-naêng xöù thì luaät nghi phaûi taêng; ngay töø sôû xöù-naêng xöù, sinh ra phi sôû-naêng xöù thì luaät nghi phaûi giaûm. Vaû laïi, luaät nghi naøy phaû thoï phaàn ít cuûa xöù, maø Ñöùc Theá Toân noùi khoâng coù thoï phaàn ít. Laïi caàn phaûi thaønh laäp toâng chæ Ly heä, ñoù laø ngoaïi ñaïo kia vì duï doã ngöôøi khaùc cho neân daáy leân noùi nhö vaäy: “Coá gaéng leân hôõi ngöôøi nam! Coù chuùng sinh caùch nôi naøy hôn moät traêm Du-thieän-na, neáu khôûi leân taâm thieän rôøi boû dao gaäy theà khoâng laøm haïi ngöôøi khaùc, thì ñoái vôùi ngöôøi khaùc seõ ñaït ñöôïc luaät nghi khoâng gieát haïi”. Neáu noùi cuõng coù ñöôïc töø phi sôû-naêng xöù, thì luaän Phaùp Cöùu ñaõ noùi neân thoâng hieåu theá naøo? nhö luaän aáy noùi: “Thi-la coù ñöôïc töø sôû xöù-naêng xöù. Töø coù ñöôïc töø sôû naêng-phi sôû naêng xöù”. Ñaùp: Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Luaät nghi coù ñöôïc töø sôû naêng phi sôû naêng xöù. Hoûi: Ba loaïi vaán naïn tröôùc, ôû ñaây laøm cho deã daøng thoâng hieåu, luaän Phaùp cöùu laøm sao thoâng hieåu? Ñaùp: Neân bieát raèng Toân giaû aáy duøng yù bí maät ñeå noùi. Ñöùc Phaät cuõng duøng yù bí maät ñeå thuyeát ra caùc Kinh, huoáng laø Toân giaû aáy khoâng noùi theo yù bí maät hay sao? YÙ bí maät laø gì? Nghóa laø Toân giaû aáy noùi Uaån-Giôùi-Xöù cuûa ñôøi hieän taïi goïi laø sôû-naêng, quaù khöù-vò lai goïi laø phi sôû-naêng, giôùi Bieät giaûi thoaùt goïi laø Thi-la, hai giôùi Tónh löï-voâ laäu goïi laø Töø. Luaän aáy noùi giôùi Bieät giaûi thoaùt chæ coù ñöôïc ñoái vôùi Uaån-Giôùi-Xöù thuoäc veà trí höõu tình hieän taïi, khoâng ñoái vôùi quaù khöù-vò lai, bôûi vì quaù

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 368 khöù-vò lai rôi vaøo trí thuoäc veà phaùp. Hai loaïi luaät nghi Tónh löï-voâ laäu, coù

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 369

ñöôïc töø Uaån-Giôùi-Xöù cuûa caû ba ñôøi, cho neân luaän aáy ñaõ noùi theo lyù cuõng khoâng traùi ngöôïc gì. Vì vaäy luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, cuøng vôùi hai loaïi luaät nghi Tón löï-voâ laäu coù töôùn sai bieät, ñoù laø luaät nghi Bieät giaûi thoaùt chæ coù ñöôïc ñoái vôùi Xöù cuûa höõu tình hieän taïi, hai loaïi luaät nghi Tónh löï-voâ laäu coù ñöôïc töø Uaån-Giôùi-Xöù cuûa caû ba ñôøi; luaät nghi Bieät giaûi thoaùt coù ñöôïc bao goàm töø Xöù cuûa nghieäp ñaïo caên baûn-gia haïnh-daáy khôûi sau, hai loaïi luaät nghi Tónh löï-voâ laäu chæ coù ñöôïc töø Xöù cuûa nghieäp ñaïo caên baûn. Do söï sai bieät naøy neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù Uaån-Giôùi-Xöù ñoái vôùi noù coù ñöôïc luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, khoâng phaûi laø Tónh löï-voâ laäu, ñoù laø nghieäp ñaïo gia haïnh-daáy khôûi sau thuoäc hieän taïi. 2. Coù Uaån-Giôùi-Xöù ñoái vôùi noù coù ñöôïc luaät nghi Tónh löï-voâ laäu, khoâng phaûi laø Bieät giaûi thoaùt, ñoù laø nghieäp ñaïo caên baûn thuoäc quaù khöù- vò lai. 3. Coù Uaån-Giôùi-Xöù ñoái vôùi noù coù ñöôïc luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, cuõng laø Tónh löï-voâ laäu, ñoù laø nghieäp ñaïo caên baûn cuûa ñôøi hieän taïi. 4. Coù Uaån-Giôùi-Xöù khoâng töø noù coù ñöôïc luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, cuõng khoâng phaûi laø Tónh löï-voâ laäu, ñoù laø nghieäp ñaïo gia haïnh-daáy khôûi sau cuûa quaù khöù-vò lai. Hoûi: Neáu luaät nghi Bieät giaûi thoaùt chæ coù ñöôïc töø Xöù cuûa höõu tình hieän taïi, khoâng phaûi laø töø Uaån-Giôùi-Xöù thuoäc quaù khöù-vò lai, thì luaät nghi cuûa caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc khoâng gioáng nhau. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì luùc chö Phaät quaù khöù xuaát hieän ôû theá gian, voâ löôïng höõu tình laø caûnh giôùi cuûa luaät nghi, loaøi höõu tình aáy ñaõ nhaäp Nieát-baøn, Ñöùc Thích Ca Maâu Ni ôû trong caûnh giôùi aáy khoâng coù ñöôïc luaät nghi. Nay ñeán luùc Ñöùc Phaät Thích Ca xuaát hieän ôû theá gian voâ löôïng höõu tình laøm caûnh cuûa luaät nghi, loaøi höõu tình aáy ñaõ nhaäp Nieát-baøn, Ñöùc Nhö Lai töø thò ôû trong caûnh aáy khoâng coù ñöôïc luaät nghi. Caûnh coù roäng- heïp, luaät nghi cuõng nhö vaäy, leõ naøo khoâng phaûi laø luaät nghi cuûa chö Phaät khoâng gioáng nhau hay sao? Ñaùp: Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Caûnh giôùi cuûa luaät nghi tuy coù nhieàu ít, maø Theå cuûa luaät nghi tröôùc sau khoâng coù gì khaùc, ñeàu coù ñöôïc töø Xöù thuoäc caûnh cuûa taát caû höõu tình toãng hôïp laïi maø phaùt ra. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Luaät nghi cuûa Nhö Lai ba ñôøi khoâng gioáng nhau cuõng khoâng coù gì sai. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì luaän Thi Thieát noùi neân thoâng hieåu theá naøo? Nhö luaän aáy noùi: “Taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc thaûy ñeàu bình

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 370

ñaúng”. Ñaùp: Do ba söï gioáng nhau cho neân goïi laø bình ñaúng: 1. Tu haønh gioáng nhau, nghóa laø caùc Ñöùc Nhö Lai ñeàu töø ba voâ soá kieáp quaù khöù, thöôøng xuyeân tu boán loaïi Ba-la-maät-ña, cöùu caùnh vieân maõn ñaït ñöôïc Boà-ñeà. 2. Lôïi ích gioáng nhau, nghóa laø caùc Ñöùc Nhö Lai ñeàu ñoái vôùi höõu tình öùng hoùa voâ löôïng, laøm söï vieäc lôïi laïc ñeàu ñeán nôi cuoái cuøng. 3. Phaùp thaân gioáng nhau, nghóa laø caùc Ñöùc Nhö Lai ñeàu ñaït ñöôïc coâng ñöùc thuø thaéng nhö möôøi Löïc-boán Voâ sôû uùy, ba Nieäm truù-Ñaïi Bi, möôøi taùm phaùp Baát coïng… Do ba nghóa naøy cho neân noùi laø bình ñaúng, khoâng phaûi laø Theå cuûa luaät nghi

khoâng coù khaùc nhau veà nhieàu ít. Laïi do caên gioáng nhau cho neân noùi laø bình ñaúng, bôûi vì taát caû Nhö Lai ñeàu truù trong caên phaåm Thöôïng, laïi do giôùi gioáng nhau cho neân noùi laø bình ñaúng, bôûi vì taát caû Nhö Lai ñeàu ñaït ñöôïc giôùi phaåm Thöôïng. Coù Sö khaùc noùi: Taát caû luaät nghi cuûa heát thaûy Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, ñeàu coù ñöôïc töø Xöù cuûa taát caû höõu tình cho neân noùi laø gioáng nhau, khoâng phaûi laø Theå khoâng coù khaùc nhau. Nghóa laø luaät nghi cuûa chö Phaät quaù khöù thuaän vaøo caûnh cuûa caùc höõu tình, giaû söû nay vaãn coøn thì Ñöùc Thích Ca Maâu Ni töø trong caûnh aáy cuõng ñaït ñöôïc luaät nghi. Nhöng maø lyù naøy khoâng coù. Luaät nghi cuûa Ñöùc Thích Ca Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc thuaän theo caûnh cuûa caùc höõu tình, giaû söõ ñang coøn thì Ñöùc Nhö Lai Töø Thò töø trong caûnh aáy cuõng ñaït ñöôïc luaät nghi. Nhöng maø lyù naøy khoâng coù. Vì vaäy noùi laø gioáng nhau cuõng khoâng coù gì sai. Nhöng caùc luaät nghi neân noùi laø coù moät, nhö noùi: Giôùi uaån-giôùi tu- giôùi hoïc. Hoaëc neân noùi laø hai, ñoù laø Bieåu-Voâ bieåu. Hoaëc neân noùi laø ba, ñoù laø Haï-Trung-Thöôïng, hoaëc laø töø khoâng coù tham-khoâng coù saân-khoâng coù si maø sinh ra sai khaùc. Hoaëc neân noùi laø boán, ñoù laø nghieäp thaân-ngöõ ñeàu coù Bieåu-Voâ bieåu. Hoaëc neân noi laø saùu, ñoù laø Bieåu-Voâ bieåu ñeàu coù Thöôïng-Trung-Haï, hoaëc laø do ba caên maø sinh ra. Hoaëc neân noùi laø baûy, ñoù laø lìa boû saùt sinh cho ñeán lìa boû lôøi noùi taïp ueá. Hoaëc neân noùi laø chín, ñoù laø töø Haï cho ñeán Thöôïng Thöôïng. Hoaëc neân noùi laø möôøi hai, ñoù laø thaân-ngöõ-Bieåu-Voâ bieåu ñeàu coù ba phaåm, hoaëc laø ba caên sinh ra. Hoaëc neân noùi laø möôøi boán, ñoù laø lìa boû saùt sinh cho ñeán lìa boû lôøi noùi taïp ueá, ñeàu coù Bieåu-Voâ bieåu. Hoaëc neân noùi laø möôøi taùm, ñoù laø Bieåu-Voâ bieåu ñeàu coù chín phaåm. Hoaëc neân noi laø hai möôi moát, ñoù laø lìa boû saùt sinh cho ñeán lìa boû lôøi noùi taïp ueá ñeàu coù ba phaåm, hoaëc laø ba caên sinh ra. Hoaëc neân noùi laø boán möôi hai, ñoù laø lìa boû saùt sinh cho ñeán lìa boû lôøi noùi taïp ueá, ñeàu coù Bieåu-Voâ bieåu, ñeàu töø ba phaåm, hoaëc laø ba caên sinh ra.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 371

Neáu duøng saùt-na noái tieáp nhau ñeå phaân bieät, thì coù voâ löôïng luaät nghi. Nay noùi toång quaùt veà baûy loaïi, ñoù laø lìa boû saùt sinh cho ñeán lìa boû lôøi noùi taïp ueá. Trong naøy, coù ngöôøi noùi: Baûy chi giôùi aáy, moãi moät chi ñaït ñöôïc töø Xöù cuûa taát caû höõu tình, maø ñaõ ñaït ñöôïc laø moät. Ñoù laø noùi ôû nôi moät höõu tình, luùc vi phaïm moät chi giôùi, thì ñoái vôùi Xöù cuûa taát caû höõu tình, moät chi giôùi naøy ñoaïn maát, saùu chi khaùc haõy coøn chuyeån. Vaäy thì deã daøng thoâng hieåu lôøi Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi: “Neáu vi phaïm Hoïc xöù, thì khoâng phaûi laø Tyø kheo, khoâng phaûi laø Sa-moân, khoâng phaûi laø ngöôøi hoï Thích”. Coù ngöôøi noùi: Baûy chi giôùi naøy, moãi moät chi ñaït ñöôïc töø Xöù cuûa taát caû höõu tình, maø ñaõ ñaït ñöôïc ñeàu khaùc; nhö soá löôïng höõu tình ñaõ ñaït ñöôïc, giôùi cuõng nhö vaäy. Ñoù laø noùi ôû nôi moät höõu tình, luùc vi phaïm moät chi giôùi, thì ñoái vôùi Xöù cuûa moät höõu tình naøy, ñoaïn maát moät chi giôùi, saùu chi khaùc haõy coøn chuyeån; Xöù cuûa höõu tình khaùc thì baûy chi ñeàu chuyeån.

Hoûi: Neáu nhö vaäy thì laøm sao thoâng hieåu lôøi Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi: “Neáu vi phaïm Hoïc xöù, thì khoâng phaûi laø Tyø kheo …” Ñaùp: Döïa vaøo Tyø kheo thuoäc veà Thaéng nghóa maø noùi khoâng phaûi laø Tyø kheo, bôûi vì khoâng coù naêng löïc höôùng ñeán nôi aáy. Coù Sö khaùc noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, tuøy theo nhaân sai bieät laøm thaønh hai möôi moát loaïi. Trong naøy, coù ngöôøi noùi: hai möôi moát loaïi, moãi moät loaïi ñaït ñöôïc töø Xöù cuûa taát caû höõu tình, maø ñaõ ñaït ñöôïc khoâng khaùc nhau. Ñoù laø noùi do phieàn naõo tham, ôû nôi moät höõu tình, luùc vi phaïm moät chi giôùi, ñoái vôùi Xöù cuûa taát caû höõu tình do khoâng coù tham maø sinh ra, ñoaïn maát moät chi giôùi, hai möôi loaïi coøn laïi nhö tröôùc vaãn chuyeån. Vaäy thì deã daøng thoâng hieåu lôøi Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi: “Neáu vi phaïm Hoïc xöù, thì khoâng phaûi laø Tyø kheo…” Coù ngöôøi noùi: Hai möôi moát loaïi naøy, moãi moät loaïi ñaït ñöôïc töø Xöù cuûa taát caû höõu tình, maø ñaõ ñaït ñöôïc ñeàu khaùc nhau; nhö soá löôïng höõu tình ñaõ ñaït ñöôïc, giôùi cuõng nhö vaäy. Ñoù laø noùi do phieàn naõo tham, ôû nôi moät höõu tình, luùc vi phaïm moät chi giôùi, töùc laø Xöù cuûa moät höõu tình naøy do khoâng coù tham maø sinh ra, ñoaïn maát moät chi giôùi, hai möôi loaïi coøn laïi nhö tröôùc vaãn chuyeån, Xöù cuûa höõu tình khaùc ñaày ñuû hai möôi moát loaïi ñeàu chuyeån. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì laøm sao thoâng hieåu lôøi Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi: “Neáu vi phaïm Hoïc xöù, thì khoâng phaûi laø Tyø kheo …”? Ñaùp: Döïa vaøo Tyø kheo thuoäc veà Thaéng nghóa maø noùi khoâng phaûi

laø Tyø kheo, nhö tröôùc ñaõ noùi. Döïa vaøo lyù nhö vaäy, cho neân ñöa ra caùc noùi naøy: Thaø laøm xuaát gia vi phaïm caùc Hoïc xöù, chöù khoâng laøm taïi gia giöõ naêm giôùi. Nguyeân côù theá naøo? bôûi vì neáu ngöôøi aáy huûy phaïm naêm loaïi Hoïc xöù thì trong thaân seõ troáng roãng, nhöõng ngöôøi xuaát gia giaû söû vi phaïm naêm Hoïc xöù maø coøn coù raát nhieàu loaïi khaùc vaãn chuyeån. Caùc Luaän Sö cuûa nöôùc Ca-thaáp-di-la noùi: “Tuy vi phaïm luaät nghi maø luaät nghi khoâng ñoaïn maát, nhö phaùp saùm hoái tröø boû vaãn goïi laø trì giôùi, bôûi vì khoâng coù laäp töùc thoï maø rôøi boû-ñaït ñöôïc rieâng bieät, cho neân luùc chöa saùm hoái tröø boû thì mang laáy ñuû hai teân goïi; neáu ñaõ saùm hoái tröø boû thì chæ goïi laø trì giôùi”. Hoûi: Töø trong vaät khaùc ñaït ñöôïc luaät nghi hay khoâng? Neáu coù ñaït ñöôïc thì luaät nghi ñaõ ñaït ñöôïc phaûi coù taêng giaûm, nghóa laø luùc coû moïc roài khoâ heùo, luùc vò cuûa röôïu hö hoûng thì phaûi giaûm; ngay luùc coû moïc-luùc men röôïu chín muoài thì phaûi laø taêng. Nhöõng söï vieäc nhö vaäy, chuûng loaïi aáy raát nhieàu, cho neân luaät nghi phaûi coù taêng giaûm. Neáu khoâng ñaït ñöôïc thì caûnh cuûa luaät nghi naøy phaûi thoï phaàn ít cuûa Xöù, maø Ñöùc Theá Toân noùi: “Luaät nghi nhö vaäy khoâng coù thoï phaàn ít”. Vaû laïi, ñoaïn maát coû moïc… maø saùm hoái tröø boû thì leõ ra khoâng coù taùc duïng gì? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Tuy coù ñaït ñöôïc maø khoâng goïi laø luaät nghi, chæ laø phaùp thuaän theo luaät nghi. Hoûi: Phaùp thuaän theo luaät nghi naøy, laø luaät nghi thaâu nhieáp, hay laø phi luaät nghi thaâu nhieáp? neáu laø luaät nghi thaâu nhieáp thì noùi laø luaät nghi, hoaëc noùi laø thuaän theo luaät nghi thì laïi coù gì khaùc

nhau? Neáu laø phi luaät nghi thaâu nhieáp, thì phaùp naøy coù töôùng gì maø noùi laø thuaän theo luaät nghi? Ñaùp: Phi luaät nghi thaâu nhieáp. noùi nhö vaäy thì töø trong phaùp khaùc cuõng ñaït ñöôïc luaät nghi. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì luaät nghi phaûi coù taêng giaûm: Ñaùp: khoâng coù taêng giaûm, bôûi vì ñaït ñöôïc chung. Nghóa laø toaøn boä luaät nghi naøy ôû trong taát caû coû moïc... ñaït ñöôïc moät Voâ bieåu, maø theá gian khoâng coù luùc naøo khoâng coù coû moïc; toång quaùt ñoái vôùi taát caû caùc loaïi röôïu nhö Boà-ñaøo..., thì luùc khoâng hö hoûng ñaït ñöôïc moät Voâ bieåu, maø theá gian khoâng coù luùc naøo khoâng coù caùc loaïi röôïu. Vì vaäy luaät nghi khoâng coù taêng giaûm, phaù khaùc cuõng nhö vaäy. Hoûi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt do nhöõng taâm naøo ñaït ñöôïc? Ñaùp: Do taâm khôûi leân yù thích thieän, taâm khoâng coù toån haïi ñoái vôùi taát caû höõu tình maø ñaït ñöôïc. Neáu ôû nôi aáy khôûi leân taâm naøy thì thoï nôi aáy, khoâng thoï thì khoâng ñaït ñöôïc luaät nghi. Bôûi vì luaät nghi naøy bao

truøm taát caû moïi nôi maø tuøy theo thoï cho neân coù theå baûo veä ñöôïc. Vì vaäy noùi: Neáu luaät nghi naøy coù phaïm vi nôi choán thì do maët ñaát maø khoâng thoï, bôûi vì luaät nghi naøy ñaït ñöôïc töø Xöù cuûa höõu tình, maø phaïm vi cuûa höõu tình thì nhieàu-phaïm vi cuûa nôi choán thì ít. Hoûi: Neáu thaønh töïu thaân thì luùc aáy thaønh töïu thaân nghieäp chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. 1. Coù luùc thaønh töïu thaân maø khoâng phaûi laø thaân nghieäp, ñoù laø ôû trong voû tröùng, hoaëc laø caùc dò sinh truù trong thai taïng. Neáu sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi thì cuõng khoâng coù thaân bieåu; giaû söû coù maø maát, luùc aáy truù trong voû tröùng vaø trong thai taïng, tuy thaønh töïu thaân maø chöa coù theå cho bieåu loä, bôûi vì tröôùc ñaõ laøm cho bieåu loä maø luùc cheát thì ñaõ maát, ñaây laø bieåu loä döïa vaøo chuùng ñoàng phaàn tröôùc. Hoûi: Taïi sao phaàn vò naøy chöa coù theå laøm cho bieåu loä? Ñaùp: Bôûi vì thaân yeáu ôùt chöa coù theå laøm sôû y cho Bieåu nghieäp. Coù Sö khaùc noùi: Taâm thoâ coù theå phaùt ra Bieåu nghieäp cuûa thaân- ngöõ, maø taâm aáy thì teá. Laïi bôûi vì taâm ôû phaàn ngoaøi coù theå phaùt ra Bieåu Nghieäp, luùc baáy giôø taâm aáy chuyeån ôû phaàn trong. Laïi bôûi vì taâm duyeân vôùi söï beân ngoaøi coù theû phaùt ra Bieåu nghieäp, taâm aáy duyeân vôùi söï beân trong maø daáy khôûi cho neân khoâng coù theå phaùt ra Bieåu nghieäp. Coù ngöôøi noùi: Trong phaàn vò naøy eùp saùt khoâng ñöôïc töï taïi, coøn khoâng theå naøo nhuùc nhích, huoáng gì gaáy khôûi Bieåu nghieäp? Nhö Lai giaëc thuø troùi chaët ñöa vaøo trong cuõi treo treân caây ao, coøn khoâng theå naøo nhuùc nhích, huoáng gì coù nôi höôùng ñeán? Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao cuõng noùi laø trong thai coù chuyeån ñoäng? Ñaùp: Do löïc cuûa gioù maø chuyeån chöù khoâng phaûi laø do taâm ñaõ laøm, Bieåu nghieäp chaéc chaén do löïc cuûa taâm maø daáy khôûi. Neáu sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät-phi baát luaät nghi thì khoâng coù thaân bieåu, nghóa laø nguû meâ meät rôøi boû caùc gia haïnh, khoâng caàu daáy khôûi bieåu hieän. Giaû söû coù maø maát, nghóa laø bôûi vì ba duyeân cho neân tuy daáy khôûi bieåu hieän maø maát: - Bôûi vì yù thích döøng laïi. - Bôûi vì rôøi boû gia haïnh. - Bôûi vì giôùi haïn xu theá vöôït qua.

2. Coù luùc thaønh töïu thaân nghieäp maø khoâng phaûi laø thaân, ñoù laø caùc Thaùnh giaû sinh ôû coõi Voâ saéc. Trong naøy, Hoïc thaønh töïu thaân nghieäp tuøy chuyeån thuoäc veà Hoïc, Voâ hoïc thaønh töïu thaân nghieäp tuøy chuyeån thuoäc

veà Voâ hoïc, sinh ôû coõi Voâ saéc cho neân khoâng thaønh töïu veà thaân. 3. Coù luùc thaønh töïu thaân cuõng laø thaân nghieäp, ñoù laø caùc Thaùnh giaû truù trong thai taïng. Neáu sinh ôû coõi Duïc thì truù vaøo luaät nghi, hoaëc truù vaøo baát luaät nghi, hoaëc truù vaøo phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, hieän taïi coù thaân bieåu, hoaëc laø tröôùc coù maø khoâng maát. Hoaëc laø sinh ôû coõi Saéc. Trong naøy, Thaùnh giaû truù trong thai taïng thì cuõng chöa coù theå daáy khôûi bieåu hieän, chæ thaønh töïu Voâ bieåu thuoäc Tónh löï-voâ laäu. neáu sinh ôû coõi Duïc thì truù vaøo luaät nghi, nghóa laø ñoái vôùi ba loaïi luaät nghi, hoaëc moät-hoaëc ñaày ñuû maø truù, töùc laø Bieät giaûi thoaùt-Tónh löï vaø voâ laäu. truù vaøo baát luaät nghi, nghóa laø haïng gieát moå traâu deâ. Truù vaøo phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, hieän taïi coù thaân bieåu, nghóa laø khoâng nguû-khoâng say-khoâng meät moûi-khoâng rôøi boû gia haïnh, caàu daáy khôûi Bieåu nghieäp. Hoaëc laø tröôùc coù maø khoâng maát, nghóa laø bôûi vì ba duyeân, tröôùc ñoù ñaõ daáy khôûi Bieåu nghieäp khoâng maát: - Bôûi vì yù thích khoâng döøng laïi. - Bôûi vì khoâng rôøi boû gia haïnh. - Bôûi vì giôùi haïn xu theá chöa vöôït qua. Ñaây laø noùi do nieàm tin saâu naëng, hoaëc laø raøng buoäc maïnh meõ, daáy khôûi Bieåu-Voâ bieåu cho ñeán chöa rôøi boû. Hoaëc laø sinh ôû coõi Saéc, luùc aáy quyeát ñònh thaønh töïu thaân nghieäp Voâ bieåu, hoaëc laø cuõng thaønh töïu thaân bieåu. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø thaønh töïu thaân cuõng khoâng phaûi laø thaân nghieäp ñoù laø caùc dò sinh sinh vaøo coõi Voâ saéc; coõi aáy khoâng coù saéc cho neân khoâng thaønh töïu thaân, dò sinh cho neân khoâng thaønh töïu thaân nghieäp, höõu laäu thì vöôït qua coõi-ñòa ñaõ rôøi boû, voâ laäu thì chöa ñaït ñöôïc. Hoûi: Vì sao nghieäp cuûa saéc höõu laäu vöôït qua coõi-ñòa thì rôøi boû chöù khoâng phaûi laø voâ laäu? Ñaùp: Bôûi vì nghieäp cuûa saéc höõu laäu bò raøng buoäc-coù heä thuoäc, nghieäp cuûa saéc voâ laäu thì giaûi thoaùt-lìa heä thuoäc. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì nghieäp cuûa saéc höõu laäu rôi vaøo coõi-rôi vaøo ñòa, nghieäp cuûa saéc voâ laäu rôi vaøo ñòa maø khoâng rôi vaøo coõi. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì nghieäp cuûa saéc höõu laäu cuøng loaïi do Ñaïi chuûng taïo ra, naêng taïo-sôû taïo ñeàu laø höõu laäu; nghieäp cuûa saéc voâ laäu khaùc loaïi do Ñaïi chuûng taïo ra, Ñaïi chuûng laø höõu laäu maø nghieäp laø voâ laäu. Bôûi vì nhaân duyeân naøy luùc vöôït qua coõi-ñòa, nghieäp höõu laäu thì rôøi boû, nghieäp voâ laäu thì khoâng rôøi boû. Hoûi: Ñaït ñöôïc phaùp Nhaãn, luùc dò sinh mang chung coù rôøi boû phaùp Nhaãn hay khoâng? Neáu rôøi boû thì taïi sao khoâng rôi vaøo neõo aùc? Vaû laïi,

neáu rôøi boû thì taïi sao luùc dò sinh maïng chung laïi rôøi boû, maø Thaùnh giaû thì khoâng rôøi boû? Neáu khoâng rôøi boû thì taïi sao vaên naøy vaø chöông Ñaïi Chuûng Uaån ñeàu khoâng noùi ñeán? Ñaùp: Neân noùi laø rôøi boû. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì

luùc aáy taïi sao khoâng rôi vaøo neõo aùc? Ñaùp: Bôûi vì theá löïc to lôùn cuûa caên thieän naøy; töï mình coù theá löïc yeáu keùm cuûa caên thieän, tuy raèng thaønh töïu maø khoâng ngaên ñöôïc neõo aùc, huoáng gì khoâng thaønh töïu? Nhö sinh ra ñaït ñöôïc thieän, hoaëc laø coù theá löïc huøng maïnh cuûa caên thieän, tuy khoâng thaønh töïu maø ngaên ñöôïc neõo aùc, huoáng laø thaønh töïu nhö phaùp Nhaãn naøy? Vì vaäy tuy rôøi boû maø khoâng rôi vaøo neõo aùc. Laïi coù ngöôøi noùi: Bôûi vì caên thieän naøy phaùt sinh trong thaân, khieán daãn ñeán xa lìa caùc nghieäp phieàn naõo cuûa neõo aùc, ñoái vôùi thaân hoaøn toaøn khoâng daáy khôûi, nhaân haõy coøn khoâng daáy khôûi; huoáng laø rôi vaøo neõo aùc hay sao? Nhö ngöôøi vaøo muøa Thu uoáng thuoác ngöøa beänh, thuoác tuy khoâng ôû trong thaân ngöôøi aáy maø beänh trong thaân ngöôøi aáy cuõng khoâng phaùt sinh; ôû ñaây cuõng nhö vaäy. Laïi coù ngöôøi noùi: Bôûi vì theá löïc uy maõnh cuûa caên thieän naøy huaân taäp vaøo thaân, khieán cho caùc nghieäp-phieàn naõo cuûa neõo aùc vónh vieãn khoâng coøn daáy khôûi ôû trong thaân naøy, nhaân khoâng daáy khôûi cho neân khoâng rôi vaøo neõo aùc. Nhö hang ñaù maø sö töû chuùa ñaõ ôû, sö töû chuùa tuy khoâng coøn maø muøi thaân theå haõy coøn ñoïng laïi, caùc loaøi caàm thuù nhoû beù khoâng coù loaøi naøo coù theå ñi vaøo; ôû ñaây cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, caên thieän naøy nhö chuû trong thaân coù theá löïc huøng maïnh, baát thieän nhö khaùch vôùi theá löïc yeáu keùm. Laïi nöõa, caên thieän naøy coù yù thích taêng thöôïng, thích ñoaïn phaùp aùc-thích tu phaùp thieän. Laïi nöõa, caên thieän naøy phaùt sinh trong thaân roài taát caû neõo aùc ñaït ñöôïc phi traïch dieät, phaùp phi traïch dieät khoâng coù sinh khôûi; vì vaäy khoâng rôi vaøo. Laïi nöõa, bôûi vì caên thieän naøy phaùt sinh trong thaân, khieán cho haønh giaû aáy rôi vaøo doøng chaûy cuûa Ñaïi phaùp. Bôûi vì nghóa nhö vaäy, cho neân khoâng rôi vaøo neõo aùc. Laïi coù ngöôøi noùi: Bôûi vì caên thieän naøy gaàn beân caïnh Thaùnh ñaïo, döïa vaøo löïc cuûa Thaùnh ñaïo cho neân khoâng rôi vaøo neõo aùc. Nhö ngöôøi sôï keû thuø maø nöông töïa vaøo nhaø vua, döïa vaøo löïc cuûa nhaø vua cho neân khieán nhöõng keû thuø khoâng daùm nhìn thaúng, huoáng gì coù theå laøm haïi, phaùp naøy cuõng nhö vaäy, gaàn vôùi Thaùnh ñaïo cho neân khieán caùc nghieäp- phieàn naõo daãn ñeán neõo aùc haõy coøn khoâng hieän haønh, huoáng laø rôi vaøo neõo aùc hay sao?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 376

Laïi coù ngöôøi noùi: Bôûi vì caên thieän naøy giöõ gìn thaân khí cuûa Thaùnh giaû ñaõ truù, nghóa noùi raèng thaân naøy Thaùnh ñaïo ñang an truù, coù theå laøm cho caùc nghieäp, phieàn naõo daãn ñeán neõo aùc phaûi vónh vieãn rôøi xa. Nhö coù nôi toát ñeïp laø nôi nhaø vua tuaän loøng cö truù, quan quaân canh gaùc quaûn lyù, ngöôøi khaùc khoâng ai coù theå ôû ñöôïc; phaùp naøy cuõng nhö vaäy. Laïi coù ngöôøi noùi: Bôûi vì caên thieän naøy phaùt sinh trong thaân, cho neân khieán haønh giaû aáy chaéc chaén ôû choán trôøi-ngöôøi chöù khoâng ôû trong neõo aùc. Nhö ngöôøi giaøu sang chaéc chaén ôû nôi toát ñeïp chöù khoâng ôû choã thaáp keùm; phaùp naøy cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Gia haïnh cuûa caên thieän naøy ñích thöïc hôn haún, laøm cho theá löïc cuûa caùc nghieäp phieàn naõo daãn ñeán neõo aùc suy yeáu, khoâng coøn coù theå daãn ñeán dò thuïc cuûa neõo aùc, vì vaäy tuy

rôøi boû maø khoâng rôi vaøo neõo aùc. Coù ngöôøi noùi: Do löïc taêng thöôïng cuûa caên thieän naøy, laøm cho haønh giaû aáy thaáy roõ sai laàm cuûa haønh aùc vaø coâng ñöùc cuûa haønh dieäu, vì vaäy nghieäp aùc chaéc chaén khoâng coøn sinh töû, huoáng gì rôi vaøo neõo aùc? Coù ngöôøi noùi: Do löïc taêng thöôïng cuûa caên thieän naøy, khieán cho haønh giaû aáy truù trong yù thích thieän, nhaän thaáy loãi laàm cuûa sinh töû vaø coâng ñöùc thuø thaéng cuûa Nieát-baøn, cho neân khoâng taïo ra nghieäp aùc, khoâng rôi vaøo neõo aùc. Coù ngöôøi noùi: Do löïc taêng thöôïng cuûa caên thieän naøy, khieán cho taâm cuûa haønh giaû aáy ñieàu hoøa tuøy thuaän vôùi Nieát-baøn, tín caên raát vöõng chaéc, vì vaäy tuy rôøi boû maø khoâng rôi vaøo neõo aùc. Toân giaû Dieäu AÂm noùi raèng: “Do löïc taêng thöôïng cuûa caên thieän naøy, khieán cho yù thích thuø thaéng cuûa haønh giaû aáy, taâm ñoái vôùi nhaäp Nieát-baøn thöôøng tuøy thuaän höôùng veà saép tieán vaøo, mong muoán phaùp Nhaãn caàu mong voâ cuøng, vì nhaân duyeân naøy maø khoâng taïo ra nghieäp aùc, cho neân tuy rôøi boû maø khoâng rôi vaøo neõo aùc”. Hoûi: Vì sao dò sinh maïng chung thì rôøi boû phaùp Nhaãn ñaõ ñaït ñöôïc, Thaùnh giaû thì khoâng rôøi boû? Ñaùp: Dò sinh khoâng coù ñoái trò voâ laäu, bôûi vì töï mình duy trì cho neân luùc maïng chung thì rôøi boû caên thieän naøy; Thaùnh giaû coù ñoái trò voâ laäu ñeå töï mình duy trì, vì vaäy khoâng rôøi boû. Coù ngöôøi noùi: Ñònh löïc cuûa dò sinh yeáu keùm, xu theá khoâng vöõng chaéc, bôûi vì voán laø höõu laäu; nhö nöôùc khoâng coù keo pha laãn caùc maøu saéc tuøy theo vaät maø veõ ra, khoâng toàn taïi ñöôïc laâu, vì vaäy maø rôøi boû Ñònh löïc voâ laäu vöõng maïnh cuûa Thaùnh giaû, duy trì caên thieän maø maïng chung khoâng rôøi boû. Thí duï ñaõ noùi ngöôïc laïi vôùi tröôùc neân bieát.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 377

Coù ngöôøi noùi: Dò sinh khoâng coù Chæ-Quaùn thuø thaéng cho neân maïng chung thì rôøi boû, Thaùnh giaû thì ngöôïc laïi cho neân maïng chung khoâng rôøi boû. Coù Sö khaùc noùi: Dò sinh maïng chung cuõng khoâng rôøi boû phaùp Nhaãn. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao vaên naøy vaø chöông Ñaïi Chuûng Uaån khoâng noùi ñeán? Ñaùp: Neân noù maø khoâng noùi ñeán, thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Ñaõ noùi ôû trong caâu thöù ba, nghóa laø caùc Thaùnh giaû truù trong thai taïng thaønh töïu thaân vaø nghieäp. Thaùnh coù hai loaïi: 1. Theá tuïc. 2. Thaéng nghóa. Ñaït ñöôïc caên thieän naøy thì goïi laø Thaùnh thuoäc theá tuïc, neáu tieán vaøo Thaùnh ñaïo thì goï laø Thaùnh thuoäc thaéng nghóa. Phaùt taâm xuaát gia coøn goïi laø Thaùnh giaû, huoáng laø ñaït ñöôïc phaùp Nhaãn ö? Coù Sö khaùc noùi: Ñieàu naøy khoâng quyeát ñònh dò sinh maïng chung coù rôøi boû hay khoâng rôøi boû. Neáu ñoái vôùi phaùp Nhaãn luoân luoân gia haïnh saâu naëng, gia haïnh tu taäp vöõng chaéc, thì luùc ngöôøi aáy maïng chung khoâng rôøi boû phaùp Nhaãn; neáu khoâng nhö vaäy thì luùc mang chung seõ rôøi boû. Nhö ñaõ quen laéng nghe, neáu raát thuaàn thuïc thì traûi qua thôøi gian daøi maø khoâng queân; khoâng nhö vaäy thì seõ queân. Nhö Töø Thuï Töû vaøo luùc môùi sinh ra lieàn coù theå noùi to raèng: Kieát coù hai boä… Noùi nhö vaäy thì dò sinh maïng chung chaéc chaén rôøi bo phaùp Nhaãn, bôûi vì caên thieän yeáu keùm. Dò sinh döïa vaøo ñòa naøy khôûi leân caên

thieän loaïi naøy, maïng chung sinh trôû laïi ñòa naøy; rôøi boû Ñoàng phaàn cho neân haõy coøn quyeát ñònh rôøi boû, huoáng laø phaùp cuûa coõi Saéc traûi qua ñôøi soáng cuûa coõi Duïc maø cho raèng khoâng rôøi boû hay sao? Trong kinh noùi: “Sinh coù boán loaïi, ñoù laø noaõn sinh, thai sinh, thaáp sinh vaø hoùa sinh. Theá naøo laø noaõn sinh? Ñoù laø caùc höõu tình töø voû tröùng sinh ra, seõ truù trong voû tröùng, ñaõ truù-ñang truù trong voû tröùng, lôùn leân beân trong phaù vôõ voû tröùng maø sinh ra..., sinh khôûi-hieän khôûi-vöôït ra-ñaõ vöôït ra. Ñoù laø caùc loaøi chim nhö Ngoãng-Nhaïn-Khoång töôùc, Anh vuõ-Xaù lôïi ca, Caâu chæ la-Maïng maïng..., vaø moät loaøi roàng, moät loaøi dieäu sí, moät loaøi thuoäc neõo ngöôøi. Laïi coù nhöõng loaøi khaùc töø voû tröùng sinh ra, noùi roäng ra nhö treân, ñoù goïi laø noaõn sinh. Theá naøo laø thai sinh? Ñoù laø caùc höõu tình töø maøng baøo thai sinh ra, seõ truù trong maøng baøo thai, ñaõ truù- ñang truù trong maøng baøo thai, lôùn leân beân trong phaù vôõ maøng baøo thai

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 378

maø sinh ra..., sinh khôûi-hieän khôûi-vöôït ra- ñaõ vöôït ra. Ñoù laø caùc loaøi nhö voi-ngöïa-traâu-deâ-laïc ñaø-löøa-höôu..., vaø moät loaøi roàng, moät loaøi dieäu sí, moät loaøi quyû, moät loaøi thuoäc neõo ngöôøi. Laïi coù nhöõng loaøi khaùc töø maøng baøo thai sinh ra, noùi roäng ra nhö treân, ñoù goïi laø thai sinh. Theá naøo laø thaáp sinh? Ñoù laø cac höõu tình töø hôi aåm sinh ra, hoaëc döïa vaøo caùc laù cuûa coû caây cuoän laïi laøm oå, hoaëc döïa vaøo thòt naùt röûa-aên caùc loaïi phaân dô..., hoaëc döïa vaøo ao hoà soâng bieån laàn löôït chuyeån ñoåi cuøng töôùi thaám-cuøng aùp saùt-cuøng nöông töïa maø sinh ra..., sinh khôûi-hieän khôûi-vöôït ra-ñaõ vöôït ra. Ñoù laø caùc loaøi ruoài muoãi giun deá, coân truøng saâu boï..., vaø moät loaøi roàng, moät loaøi dieäu sí, moät loaøi thuoäc neõo ngöôøi. Laïi coù nhöõng loaøi khaùc töø hôi aåm sinh ra, noùi roäng ra nhö treân, ñoù goïi laø thaáp sinh. Theá naøo laø hoùa sinh? Ñoù laø caùc höõu tình sinh ra maø khoâng coù söï nhôø caäy, caùc caên khoâng thieáu soùt, tay chaân thaân theå ñaày ñuû, döïa vaøo nôi choán laäp töùc sinh-laäp töùc hieän khôûi-laäp töùc xuaát hieän. Ñoù laø caùc neõo ñòa nguïc-caùc loaøi trôøi, taát caû Trung höõu, vaø moät loaøi roàng, moät loaøi dieäu sí, moät loaøi quyû, moät loaøi thuoäc neõo ngöôøi. Laïi coù nhöõng loaøi höõu tình khaùc sinh ra maø khoâng coù söï nhôø caäy, noùi roäng ra nhö treân, ñoù goïi laø hoùa sinh. Hoûi: Caùc loaøi chim coù saéc vi dieäu trong trôøi coõi Duïc, laø noaõn sinh hay laø hoùa sinh? Neáu laø noaõn sinh, thì loaøi aáy maïng chung roài phaûi coù thi haøi, vaäy thì chö Thieân phaûi troâng thaáy saéc dô baån. Nhöng chuùng chö Thieân ñoái vôùi cöûa ngoõ saùu xöù luoâng luoân ñoái dieän vôùi caûnh tuyeät vôøi, nhö trong kinh noùi: “Maét aáy ñaõ thaáy taát caû ñeàu ñaùng yeâu-vöøa yù-bình ñaúng, cho ñeán yù ñaõ bieát cuõng nhö vaäy”. Neáu laø hoùa sinh, thì trong hoùa sinh tröôùc ñaây taïi sao khoâng noùi? Ñaùp: Caùc loaøi chim aáy ñeàu laø noaõn sinh. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì chim aáy maïng chung roài phaûi coù thi haøi, taïi sao chö Thieân laïi troâng thaáy saéc dô baån? Ñaùp: Chim aáy mang chung chöa laâu thì coù luoàng gioù maïnh noåi leân ñöa thi haøi aáy ra xa boû vaøo nôi khaùc. Coù Sö khaùc noùi: Caùc loaøi chim aáy ñeàu laø hoùa sinh. Hoûi: Trong hoùa sinh tröôùc ñaây taïi sao khoâng noùi? Ñaùp: Neân

noùi maø khoâng noùi ñeán, thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi chim aáy ñaõ thaâu nhieáp trong moät loaïi chim dieäu sí ñaõ noùi ôû tröôùc, vì vaäy khoâng coù gì sai. Hoûi: Boán sinh nhö vaäy laáy gì laøm tuï taùnh? Ñaùp: Laáy boán Uaån-naêm Uaån ñeå laøm töï taùnh, nghóa laø naêm Uaån thuoäc coõi Duïc-Saéc, boán Uaån thuoäc coõi Voâ saéc. Trong naøy, coù ngöôøi noùi: Chæ laáy Uaån dò thuïc ñeå laøm töï taùnh.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 379

Coù ngöôøi noùi: Cuõng bao goàm tröôûng döôõng. Ñoù goïi laø töï taùnh cuûa boán sinh. Ñaõ noùi veà töï taønh, nay seõ noùi ñeán nguyeân côù. Hoûi: Vì sao goïi laø Sinh? Ñaùp: Caùc loaøi höõu tình hoøa hôïp maø hieän khôûi cho neân goïi laø Sinh. Hoûi: Ba coõi-naêm neõo ñeàu hoøa hôïp maø hieän khôûi, cuõng goïi laø sinh, ñaâu chæ coù boán loaïi naøy? Ñaùp: Boán loaïi naøy chæ laøm cho soá höõu tình hieän khôûi, cuõng thaâu nhieáp taát caû soá höõu tình; coõi vaø neõo thì khoâng nhö vaäy. Bôûi vì coõi tuy bao truøm taát caû soá höõu tình, maø khoâng phaûi laø chæ coù soá höõu tình hieän khôûi, coøn goàm chung caû loaøi phi tình. Neõo tuy chæ coù höõu tình hieän khôûi, maø khoâng phaûi laø taát caû soá höõu tình, bôûi vì khoâng thaâu nhieáp Trung huu4. vì vaäy chæ rieâng boán loaïi naøy goïi laø Sinh. Hoûi: Sinh laø nghóa gì? Ñaùp: Nghóa veà höõu tình hieän roõ laø nghóa cuûa Sinh, nghóa veà höõu tình phaùt khôûi-nghóa veà höõu tình xuaát hieän laø nghóa cuûa Sinh. Hoûi: ÔÛ coõi naøo-neõo naøo, coù maáy loaïi Sinh coù theå coù ñöôïc? Ñaùp: ÔÛ trong coõi Duïc thì boán loaïi Sinh coù theå coù ñöôïc, coõi Saéc-Voâ saéc chæ coù hoùa sinh, bôûi vì hai coõi aáy luùc thoï sinh maø khoâng coù söï nöông nhôø. ÔÛ trong naêm neõo thì trôøi vaø ñòa nguïc, chæ coù hoùa sinh. Coù ngöôøi noùi: Neõo quyû cuõng chæ laø hoùa sinh. Coù ngöôøi noùi: Neõo quyû cuõng coù thai sinh, nhö ngaï quyû nöõ thöa vôùi Muïc-lieân raèng: “Ban ñeâm con sinh ra naêm con, heã sinh ra ñeàu töï mình aên, Ban ngaøy sinh ra naêm cuõng vaäy, tuy aên heát maø khoâng heà no”. Neõo baøng sinh vaø neõo ngöôøi ñeàu où ñuû boán loaïi Sinh. Ngöôøi sinh ra töø tröùng: xöa ôû chaâu naøy coù ngöôøi buoân, ñi vaøo bieån gaëp ñöôïc moät con Haïc maùi, hình daùng maøu saéc xinh ñeïp to lôùn, ngaïc nhieân maø vui söôùng, theá laø sinh ra hai tröùng. Veà sau tröùng nôû ra hai beù trai ñoan chaùnh thoâng minh, lôùn leân xuaát gia ñeàu ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn, ngöôøi em teân goïi OÂ- ba-theá-la, ngöôøi anh teân goïi Theá-la. Laïi nhö meï cuûa Tyø-xaù-khö sinh ra ba möôi hai tröùng, Phi haäu cuûa vua Baøn-giaù-la sinh ra naêm traêm tröùng… Ngöôøi sinh ra töø thai, nhö ngöôøi teá gian naøy. Ngöôøi sinh ra töø bieán hoùa, nhö ngöôøi ôû thôøi gian baét ñaàu cuûa kieáp. Boán loaïi Sinh thì höõu tình ñeàu thoï sinh roài, coù theå gaëp ñöôïc Thaùnh phaùp, gaëp ñöôïc Thaùnh phaùp roài, chaéc chaén khoâng coøn thoï nhaän noaõn sinh vaø thaáp sinh. Hoûi: Vì sao nhö vaäy?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 380

Ñaùp: taùnh cuûa noaõn sinh vaø thaáp sinh phaàn nhieàu laø ngu muoäi, Thaùnh giaû thoâng tueä cho neân khoâng thoï sinh trong loaïi aáy. Coù ngöôøi noùi: Noaõn sinh vaø thaáp sinh phaùp voán nhö vaäy, cuøng vôùi taùnh Thaùnh traùi ngöôïc

nhau, cho neân Thaùnh giaû khoâng thoï sinh trong loaïi aáy. Coù Sö khaùc noùi: hai loaïi Sinh aáy nhieàu yù thích xaáu aùc, nhieàu yù thích laøm haïi; Thaùnh giaû thì khoâng nhö vaäy, yù thích chæ laø thieän. Coù ngöôøi noùi: Hai loaïi Sinh aáy phaàn nhieàu thöïc haønh giôùi aùc, chìm saâu trong bieån khoå; Thaùnh giaû ñaõ coù ñöôïc giôùi maø baäc Thaùnh quyù troïng, laø phao noåi kieân coá coù naêng löïc vöôït qua bieån khoå. Coù ngöôøi noùi: Noaõn sinh vaø thaáp sinh laø loaøi baøng sinh, Thaùnh giaû ñaõ ñaït ñöôïc Phi traïch dieät ñoái vôùi loaøi aáy. Coù ngöôøi noùi: Noaõn sinh vaø thaáp sinh phaàn nhieàu laø töôùng doàn eùp chaät choäi, Thaùnh giaû thì khoâng nhö vaäy, maø phaàn nhieàu laø nghieäp roäng lôùn. Bôûi vì nghóa nhö vaäy, cho neân Thaùnh giaû khoâng thoï sinh trong hai loaïi aáy. Coù Sö khaùc noùi: Baäc Thaùnh thích ôû moät mình, chaùn ngaùn sôï haõi sinh trôû laïi, maø loaøi thaáp sinh thì quaû thaät laø phöùc taïp, caùc loaøi noaõn sinh thì traûi qua tieáp tuïc sinh, nghóa laø ra khoûi thai meï vaø ra khoûi voû tröùng, cho neân theá gian noùi laø Phaïm chí Sa-moân, chim goïi laø tieáp tuïc sinh, voi goïi laø tieáp tuïc uoáng. Vì vaäy Thaùnh giaû khoâng thoï sinh trong loaøi aáy. Coù Sö khaùc noùi: Noaõn sinh vaø thaáp sinh phaàn nhieàu khoâng coù nôi nöông nhôø, Thaùnh giaû thaønh töïu phaùp nöông nhôø thuø thaéng, cho neân khoâng thoï sinh trong loaøi aáy. Vì vaäy, coù ngöôøi noùi nhö vaäy: Neáu Am- la-veä coù nôi nöông nhôø thuø thaéng thì khoâng neân ñeå cho Ma-kieän-ñòa-ca xuùc phaïm laøm nhuïc. Toân giaû Dieäu AÂm noùi raèng: “Nôi cha ñaõ sinh ra thì con vaãn sinh trong ñoù. Ñieàu naøy yù noùi raèng: Nhö caùc Ñaïi Boà taùt gaàn beân Phaät ñòa, laø cha cuûa caùc baäc Thaùnh, caùc vò aáy chaéc chaén khoâng thoï sinh trong noaõn sinh vaø thaáp sinh, con ñaït ñöôïc quaû Thaùnh cuõng laïi nhö vaäy. Bôûi vì caùc nhaân duyeân ñaõ noùi nhö vaäy, cho neân baäc Thaùnh chaéc chaén khoâng thoï sinh trong noaõn sinh vaø thaáp sinh”. Hoûi: Boán loaïi Sinh nhö vaäy thì loaïi naøo roäng nhaát? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Noaõn sinh roäng nhaát. Nhö nghe: trong caùc khe nuùi ôû nghieäp ngoaøi, heã nôi naøo toàn taïi thì tröøng ñeàu laáp ñaày, voi ngöïa… chaø ñaïp ñeàu khoâng nhaän bieát. Coù Sö khaùc noùi: Thai sinh roäng nhaát. Nhö nghe: Nghieäp ngoaøi coù moät con coùc sinh con khaép baûy thöûa ruoäng, coù moät con caù ñi khaép nôi

sinh con chöùa ñaøy trong baûy ao hoà. Coù Sö khaùc noùi: Thaáp sinh roäng nhaát. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì neáu vaøo thôøi gian muøa möa, giaû söû coù thaät thoái röõa-phaân dô… tích tuï, thì döôùi töø taàng kim luaân treân ñeán coõi Phaïm Theá, maø ôû ñoù taát caû ñeàu coù theå rôû thaønh saâu boï, nhö vaäy caùc loaøi saâu boï ñeàu thuoäc veà thaáp sinh. Noùi nhö vaäy thì hoùa sinh roäng nhaát, bôûi vì thaâu nhieáp toaøn boä hai neõo-phaàn ít cuûa ba neõo, vaø taát caû Trung Höõu ñeàu laø hoùa sinh. Vaû laïi, bôûi vì toaøn boä hai coõi vaø phaàn ít cuûa moät coõi ñeàu laø hoùa sinh, ôû trong coõi Duïc thì ba loaïi Sinh gia haïnh cuõng laø hoùa sinh. Hoûi: Nhö vaäy boán loaïi Sinh thì loaïi naøo maïnh nhaát? Ñaùp: Hoùa sinh laø maïnh nhaát. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao thaân cuoái cuøng cuûa Boà taùt khoâng thoï sinh trong loaøi hoùa sinh? Ñaùp: Bôûi vì hai thôøi gian xuaát theá khoâng hoøa hôïp, nghóa laø loaøi ngöôøi luùc baét ñaàu cuûa kieáp thì thoï sinh trong loaøi hoùa sinh,

luùc baáy giôø Phaät khoâng xuaát theá; ñeán luùc kieáp giaûm thì Phaät xuaát hieän ôû theá gian, luùc baáy giôø loaøi ngöôøi khoâng coøn hoùa sinh. Laïi coù ngöôøi noùi: Hoùa sinh löôùt nheï, khoâng coù theå laøm nôi nöông töïa cho nuùi chuùa coâng ñöùc nhö Löïc-Voâ uùy... cuûa Phaät. Laïi coù ngöôøi noùi: Taát caû hoùa sinh thì thaân cuûa loaøi aáy yeáu ôùt, khoâng theå naøo gaùnh vaùc noåi gaùnh naëng cuûa Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà. Laïi coù ngöôøi noùi: Neáu thoï thaân hoùa sinh, thì khoâng coù quan heä nhö gia toäc-quyeán thuoäc..., maø loaïi aáy ñeàu laø quaû cuûa nghieäp tuyeät dieäu; Boà taùt suoát cuoäc ñôøi chòu khoù tu nghieäp tuyeät dieäu ñeán cuoái cuøng ñöôïc troïn veïn ñaày ñuû, cho neân khoâng thoï thaân hoùa sinh. Laïi coù ngöôøi noùi: Boà taùt suoát cuoäc ñôøi tinh tieán maïnh meõ taïo taùc taêng tröôûng caûm ñeán nghieäp cha meï, cha meï Boà taùt cuõng suoát cuoäc ñôøi tu taäp caûm ñeán nghieäp cuûa ngöôøi con baäc Thaùnh, neáu thoï thaân hoùa sinh thì söï tu taäp cuûa caû hai phía ñeàu troáng roãng, khoâng coù quaû gì, vì vaäy khoâng thoï thaân hoùa sinh. Coù ngöôøi noùi: Muoán hieån baøy taát caû söï toân quyù thuø thaéng cuûa Boà taùt, ñoù goïi laø rí tueä-nhaän thöùc-doøng hoï-ñòa vò... bôûi vì nghóa naøy cho neân khoâng thoï thaân hoùa sinh. Coù ngöôøi noùi: Vì ñoaïn tröø taâm ngaïo maïn veà doøng hoï cuûa chuùng sinh, döïa vaøo doøng hoï thuø thaéng cho neân khoâng thoï thaân hoùa sinh. Coù ngöôøi noùi: Muoán thaâu nhieáp daãn daét nieàm vui cuûa ngöôøi taïi gia khieán hoï tieán vaøo chaùnh phaùp, cho neân khoâng thoï thaân hoùa sinh. Neáu thoï thaân hoùa sinh thì hoï seõ noùi raèng: Phaät khoâng coù thaân thích quyeán

thuoäc, cho neân phæ baùng pheùp taéc trong gia ñình hoï haøng, leõ naøo saùnh baèng chuùng ta hay sao? Neáu Boà taùt sinh trong gia ñình Saùt-ñeá-lôïi, toå tieân thaân thích cöôøng thònh, maø coù theå chaùn ngaùn rôøi boû nhö vöùt boû nöôùc muõi nöôùc boït, môû roäng cöûa ngoõ cam loä, thaønh töïu quaû vò Ñaúng Chaùnh Giaùc, thì hoï ñeàu sinh ra yù töôûng hieám coù, kính troïng tieáp nhaän giaùp phaùp ñaõ noùi ra. Coù ngöôøi noùi: Boà taùt muoán laøm ngöôøi baûo veä trong ngoaøi cho coät cao chaùnh chaùnh, cho neân khoâng thoï thaân hoùa sinh. Chö Phaät ñeàu coù baûo veä trong-baûo veä ngoaøi, trong nghóa laø phaùp phaàn boà ñeà, ngoaøi nghóa laø thaân thích quyeán thuoäc. Neáu khoâng coù baûo veä ngoaøi thì seõ bò ngoaïi ñaïo aùc ñaûng phaù hoaïi, cho neân Ñöùc Phaät hoùa ñoä nhöõng ngöôøi hoï Thích ñeå baûo veä Chaùnh phaùp. Vì vaäy, thaäm chí Luïc quaàn Tyø kheo cuõng noùi: Neáu coù ngoaïi ñaïo ñeán quaáy roái Ñöùc Phaät, neáu Ñöùc Phaät khoâng cheá ñònh thì chuùng ta cuõng coù theå duøng söùc cuûa mình ñeå laøm boïn hoï phaûi khuaát phuïc. Coù ngöôøi noùi: Muoán chaën ñöùng söï phæ baùng cuûa ngoaïi ñaïo, cho neân khoâng thoï thaân hoùa sinh. Nghóa laø Phaät töï mình töø cung trôøi Ñoå-söû-ña aån ñi, aùnh saùng treân thaân choùi loïi sai chieáu Ñaïi thieân theá giôùi, tieán vaøo thai meï ñaõ ñuû möôøi thaùng, töø thai meï ra ngoaøi, lieàn ñi baûy böôùc töï xöng laø Ñoäc Toân, xuaát gia tu khoå haïnh, ñeán coäi caây Boà ñeà thaønh töïu quaû vò Ñaúng Chaùnh Giaùc, haõy coøn bò phæ baùng raèng: Qua traêm kieáp sau Ñaïi huyeãn seõ xuaát hieän, khoâng coù cha-khoâng coù meï, aên nuoát caû theá gian.

Neáu thoï thaân hoùa sinh thì taêng theâm söï phæ baùng, vì vaäy Boà taùt khoâng thoï thaân hoùa sinh. Coù ngöôøi noùi: Vì muoán laøm lôïi ích cho caùc höõu tình ôû ñôøi vò lai, cho neân khoâng thoï thaân hoùa sinh. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì neáu thoï thaân thai sinh thì coù thaân ñeå laïi, sau khi nhaäp Nieát-baøn tuy traûi qua ngaøn naêm, maø voâ löôïng höõu tình thaäm chí neáu coù theå ñoái vôùi thaân ñeå laïi, nhoû nhö haït caûi khôûi taâm thanh tònh aân caàn, cung kính cuùng döôøng ñaït ñöôïc phöôùc thieän voâ bieân, sinh ñeán coõi trôøi höôûng thuï vui söôùng ñöôïc nhaäp Nieát Baøn. Neáu thoï thaân hoùa sinh thì khoâng coù söï vieäc naøy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì hoùa sinh luùc maïng chung nhö aùnh ñeøn saùng taéc ñi khoâng coøn gì ñeå laïi. Trong naøy, döïa vaøo luaän maø phaùt sinh luaän. Hoûi: Vì sao hoùa sinh maïng chung khoâng coøn gì ñeå laïi? Ñaùp: Bôûi vì loaïi aáy luùc sinh caùc caên laäp töùc hieän khôûi, cho neân luùc cheát laïi cuõng laäp töùc dieät ñi, nhö ngöôøi ñuøa giôõn trong nöôùc thoaét aån thoaét hieän.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 383

Laïi coù ngöôøi noùi: Thaân hoùa sinh nheï nhaøng tuyeät dieäu nhö laøn maây-nhö chôùp ñieän, cuõng nhö laøn gioù-ngoïn löûa taét roài khoâng soùt laïi gì, khoâng ai bieát ñöôïc nôi naøo. Laïi nöõa, thaân hoùa sinh taêng veà caên phaùp, ba loaïi Sinh coøn laïi khoâng phaûi laø taêng veà caên phaùp, bôûi vì taêng veà caên phaùp cho neân dieät thì laäp töùc dieät. Nghóa laø thaân hoùa sinh ñaõ tieáp nhaän thaân hình-toùc-moùng... ñeàu laø vaät khoâng coù chuùt naøo thuoäc caên phaùp. Hoûi: Neáu thaân hoùa sinh cheát ñi khoâng coù gì ñeå laïi, taïi sao trong kinh noùi chim Dieäu sí (Ñaïi baøng caùnh vaøng) hoùa sinh baét loaøi roàng hoùa sinh ñeå aên thòt? Ñaùp: Bôûi vì khoâng bieát cho neân baét ñeå aên thòt, nhöng khoâng ñôõ ñoùi tyù naøo. Coù ngöôøi noùi: Loaøi roàng aáy trong thôøi gian chöa cheát thì taïm thôøi ñöôïc ñôõ ñoùi, luùc cheát roài trôû laïi ñoùi, ñoùi laïi baét ñeå aên thòt, khoâng heà traûi qua xa caùch. Laïi coù ngöôøi noùi: Caùc loaøi roàng hoùa sinh thì thaân cuûa chuùng voâ cuøng tuyeät dieäu, gioáng nhö bô söõa... vöøa nuoát vaøo buïng thì trôû thaønh moùn aên. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Chim Dieäu sí hoùa sinh coù nhieàu nhöõng caùch thöùc kheùo leùo, baét ñöôïc loaøi roàng hoùa sinh thì duøng chaân ñeø leân coå, baét ñaàu töø ñuoâi maø nuoát vaøo, maïng soáng chöa keát thuùc thì coù theå laøm thöùc aên, cheát roài thì khoâng nhö vaäy. Coù Sö khaùc noùi: Luùc chim Dieäu sí aáy aên thòt loaøi roàng hoùa sinh, tröôùc tieân tieát ra nöôùc daõi laøm naùt nhöø boä naõo chaûy theo xuoáng döôùi, cho roàng cuøng nuoát thì môùi thaønh söï vieäc aên thòt, khoâng phaûi laø moät mình roàng hoùa sinh maø thaønh söï vieäc aên. Hoûi: Kinh khaùc ñaõ noùi laïi thoâng hieåu theá naøo? nhö noùi: “Trong Ñaïi ñòa nguïc, coù con choù ñen loám ñoám to maäp khoûe maïnh vaø baïo aùc, nhaûy xoå vaøo caùc höõu tình naèm treân maët ñaát baèng theùp, ñaùnh toaïc buïng cuûa höõu tình aáy maø aên nuoát ruoät gan-bao töû”. Ñaùp: Bôûi vì ruoät gan-bao töû cuûa höõu tình aáy chöa lìa khoûi thaân, taïm thôøi coù theå ñôõ ñoùi cho neân noùi laø aên. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì höõu tình aáy chòu toäi cuûa nghieäp löïc xaáu aùc, chæ laøm cho nhaän chòu ñua khoå chöù khoâng phaûi laø laøm söï vieäc aên thòt. Hoûi: Neáu thaønh töïu thaân thì luùc aáy thaønh töïu ngöõ nghieäp chaêng? Ñaùp: Neân laøm

thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc thaønh töïu thaân maø khoâng phaûi laø ngöõ nghieäp. 2. Coù luùc thaønh töïu ngöõ nghieäp maø khoâng phaûi laø thaân. 3. Coù luùc thaønh töïu thaân cuõng laø ngöõ nghieäp.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 384

4. Coù luùc khoâng phaûi laø thaønh töïu thaân cuõng khoâng phaûi laø ngöõ nghieäp. Phaàn naøy cuõng nhö tröôùc noùi trong phaàn thaân ñoái vôùi thaân nghieäp, sai bieät laø phaàn naøy noùi veà ngöõ nghieäp, bôûi vì nghieäp-ngöõ nghieäp heä thuoäc vaøo ñòa coù hay khoâng coù, chaéc chaén khoâng coù khaùc nhau. Hoûi: Neáu thaønh töïu thaân thì luùc aáy thaønh töïu yù nghieäp chaêng? Ñaùp: Caùc thaân thaønh töïu, luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu yù nghieäp. Coù luùc thaønh töïu yù nghieäp maø khoâng phaûi laø thaân, ñoù laø sinh ôû coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu thaønh töïu thaân thì luùc aáy thaønh töïu thaân nghieäp-ngöõ nghieäp chaêng? Ñaùp: Coù luùc thaønh töïu thaân maø khoâng phaûi laø thaân nghieäp-ngöõ nghieäp, ñoù laø ôû trong voû tröùng, hoaëc laø caùc sò sinh truù trong thai taïng. Neáu sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät nghi- phi baát luaät nghi, thì khoâng coù thaân-ngöõ bieåu, giaû söû coù maø maát. Coù luùc thaønh töïu thaân vaø thaân nghieäp maø khoâng phaûi laø ngöõ nghieäp, ñoù laø sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, hieän taïi coù thaân bieåu, hoaëc laø tröôùc ñoù coù khoâng maát; khoâng coù ngöõ bieåu, giaû söû coù maø maát. Coù luùc thaønh töïu thaân vaø ngöõ nghieäp maø khoâng phaûi laø thaân nghieäp, ñoù laø sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, hieän taïi coù ngöõ bieåu, hoaëc laø tröôùc ñoù coù khoâng maát; khoâng coù thaân bieåu, giaû söû coù maø maát. Coù luùc thaønh töïu thaân vaø thaân nghieäp-ngöõ nghieäp, ñoù laø caùc Thaùnh giaû truù trong thai taïng, neáu sinh ôû coõi Duïc truù trong luaät nghi, hoaëc laø truù trong baát luaät nghi, hoaëc laø truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, hieän taïi coù thaân- ngöõ bieåu, hoaëc tröôùc ñoù coù khoâng maát; hoaëc laø sinh coõi Saéc. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu thaân nghieäp-ngöõ nghieäp thì luùc aáy tröôùc thaân chaêng? Ñaùp: Hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng tröôùc. Theá naøo laø thaønh thaønh töïu? Ñoù laø nhö tröôùc noùi. Theá naøo laø khoâng thaønh töïu? Ñoù laø caùc Thaùnh giaû sinh ôû coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu thaønh töïu thaân thì luùc aáy thaønh töïu thaân nghieäp-yù nghieäp chaêng? Ñaùp: Coù luùc thaønh töïu thaân vaø yù nghieäp maø khoâng phaûi laø thaân nghieäp, ñoù laø ôû trong voû tröùng, hoaëc laø caùc dò sinh truù trong thai taïng. Neáu sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, thì khoâng coù thaân bieåu, giaû söû coù maø maát. Coù luùc thaønh töïu thaân vaø thaân nghieäp-yù nghieäp, ñoù laø caùc Thaùnh giaû truù trong thai taïng, neáu sinh ôû coõi Duïc truù trong luaät nghi, hoaëc truù trong baát luaät nghi, hoaëc truù trong phi luaät nghi- phi baát luaät nghi, hieän taïi coù thaân bieåu, hoaëc tröôùc ñoù coù khoâng maát,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 120 385

hoaëc laø sinh ôû coõi Saéc. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu thaân nghieäp-yù nghieäp thì luùc aáy thaønh töïu thaân chaêng? Ñaùp: Hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh

töïu. Theá naøo laø thaønh töïu? Ñoù laø nhö tröôùc noù. Theá naøo laø khoâng thaønh töïu? Ñoù laø caùc Thaùnh sinh ôû coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu thaønh töïu thaân thì luùc aáy thaønh töïu ngöõ nghieäp-yù nghieäp chaêng? Ñaùp: Coù luùc thaønh töïu thaân vaø yù nghieäp maø khoâng phaûi laø ngöõ nghieäp. Coù luùc thaønh töïu thaân vaø ngöõ nghieäp-yù nghieäp. Phaàn naøy ñeàu nhö tröôùc noùi trong phaàn thaân ñoái vôùi thaân nghieäp-yù nghieäp, sai bieät laø phaàn naøy noùi ñeán ngöõ bieåu. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu ngöõ nghieäp-yù nghieäp thì luùc aáy thaønh töïu thaân chaêng? Ñaùp: Hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu, cuõng nhö phaàn aáy ñaõ noùi. Hoûi: Neáu thaønh töïu thaân thì luùc aáy thaønh töïu thaân nghieäp-ngöõ ng- hieäp-yù nghieäp chaêng? Ñaùp: Coù luùc thaønh töïu thaân vaø yù nghieäp maø khoâng phaûi laø thaân nghieäp-ngöõ nghieäp. Coù luùc thaønh töïu thaân vaø thaân nghieäp-yù nghieäp maø khoâng phaûi laø ngöõ nghieäp. Coù luùc thaønh töïu thaân vaø ngöõ nghieäp-yù nghieäp maø khoâng phaûi laø thaân nghieäp. Coù luùc thaønh töïu thaân vaø thaân nghieäp-ngöõ nghieäp-yù nghieäp. Phaàn naøy ñeàu nhö tröôùc noùi trong phaàn thaân ñoái vôùi thaân nghieäp-ngöõ nghieäp, bôûi vì yù nghieäp trong taát caû moïi luùc ñeàu thaønh töïu. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu thaân nghieäp-ngöõ nghieäp-yù nghieäp thì luùc aáy thaønh töïu thaân chaêng? Ñaùp: hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu, cuõng nhö phaàn aáy ñaõ noùi. Hoûi: Neáu thaønh töïu thaân nghieäp thì luùc aáy thaønh töïu ngöõ nghieäp chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu: 1. Coù luùc thaønh töïu thaân nghieäp maø khoâng phaûi laø ngöõ nghieäp, ñoù laø sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, hieän taïi coùthaân bieåu, hoaëc tröôùc ñoù coù khoâng maát; khoâng coù ngöõ bieåu, giaû söû coù maø maát. 2. Coù luùc thaønh töïu ngöõ nghieäp maø khoâng phaûi laø thaân nghieäp, ñoù laø sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, hieän taïi coù

ngöõ bieåu, hoaëc tröôùc ñoù coù khoâng maát, khoâng coù thaân bieåu, giaû söû coù maø maát. 3. Coù luùc tröôùc thaân nghieäp cuõng laø ngöõ nghieäp, ñoù laø caùc Thaùnh giaû truù trong thai taïng, neáu sinh ôû coõi Duïc truù trong luaät nghi, hoaëc truù trong baát luaät nghi, hoaëc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, hieän taïi coù thaân-ngöõ bieåu, hoaëc tröôùc ñoù coù khoâng maát; hoaëc laø sinh ôû coõi sinh ôû coõi Saéc, hoaëc laø caùc Thaùnh giaû sinh ñeán coõi Voâ saéc. 4. sCoù luùc khoâng phaûi laø thaønh töïu thaân nghieäp cuõng khoâng phaûi laø ngöõ nghieäp, ñoù laø ôû trong voâ tröùng, hoaëc laø caùc dò sinh truù trong thai taïng. Neáu sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, thì khoâng coù thaân-ngöõ bieåu, giaû söû coù maø maát; hoaëc laø caùc duïc sinh ñeán coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu thaønh töïu thaân nghieäp thì luùc aáy thaønh töïu yù nghieäp chaêng? Ñaùp: Neáu thaønh töïu thaân nghieäp thì luùc aáy thaønh töïu yù nghieäp. Coù luùc thaønh töïu yù nghieäp maø khoâng phaûi laø thaân nghieäp, ñoù laø ôû trong voâ tröùng, hoaëc laø caùc dò sinh truù trong thai taïng. Neáu sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, thì khoâng coù thaân bieåu, giaû söû coù maø maát; hoaëc laø caùc dò sinh ñeán coõi voâ saéc. Hoûi: Neáu thaønh töïu thaân nghieäp thì luùc aáy

thaønh töïu ngöõ nghieäp- yù nghieäp chaêng? Ñaùp: Coù luùc thaønh töïu thaân nghieäp vaø yù nghieäp maø khoâng phaûi laø ngöõ nghieäp, ñoù laø sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, hieän taïi coù thaân bieåu, hoaëc tröôùc ñoù coù khoâng maát; khoâng coù ngöõ bieåu, giaû söû coù maø maát. Coù luùc thaønh töïu thaân nghieäp vaø yù nghieäp-ngöõ nghieäp, ñoù laø caùc Thaùnh giaû truù trong thai taïng, neáu sinh ôû coõi Duïc truù trong luaät nghi, hoaëc truù trong baát luaät nghi, hoaëc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, hieän taïi coù thaân-ngöõ bieåu, hoaëc tröôùc ñoù coù khoâng maát; hoaëc laø sinh vaøo coõi Saéc, hoaëc laø caùc Thaùnh giaû sinh ñeán coõi Voâ saéc. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu ngöõ nghieäp-yù nghieäp thì luùc aáy thaønh töïu thaân nghieäp chaêng? Ñaùp: Hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Theá naøo laø thaønh töïu? Ñoù laø nhö tröôùc noùi. Theá naøo laø khoâng thaønh töïu? Ñoù laø sinh ôû coõi Duïc truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, hieän taïi coù ngöõ bieåu, hoaëc tröôùc ñoù coù khoâng maát, khoâng coù thaân bieåu, giaû söû coù maø maát. Hoûi: Neáu thaønh töïu ngöõ nghieäp thì luùc aáy thaønh töïu yù nghieäp chaêng? Ñaùp: Neáu thaønh töïu ngöõ nghieäp thì luùc aáy thaønh töïu yù nghieäp.

Coù luùc thaønh töïu yù nghieäp maø khoâng phaûi laø ngöõ nghieäp. Phaàn naøy nhö tröôùc noùi veà thaân nghieäp ñoái vôùi yù nghieäp, sai bieät laø ôû ñaây noùi ñeán ngöõ bieåu. Treân ñaây ñaõ noùi toång quaùt veà nghóa toùm löôïc, ñoù laø thaân aáy neáu sinh ñeán coõi Voâ saéc thì nhaát ñònh khoâng thaønh töïu, sinh ôû coõi Duïc-saéc thì nhaát ñònh thaønh töïu. Thaân nghieäp-ngöõ nghieäp aáy, neáu ôû trong voû tröùng, dò sinh ôû trong thai taïng, vaø caùc dò sinh sinh ñeán coõi Voâ saéc, thì nhaát ñònh khoâng thaønh töïu. Taát caû Thaùnh giaû, dò sinh coõi Saéc, vaø dò sinh coõi Duïc, truù trong giôùi thieän-giôùi aùc thì ñeàu nhaát ñònh thaønh töïu. Coøn laïi hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. YÙ nghieäp thì taát caû ñeàu nhaát ñònh thaønh töïu.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.